

Plan pracy ŚDS TYP B w Radomiu, ul. Sobótki 5, 26-600 Radom na 2024 r.

Lp.	Usługi świadczone w ŚDS w roku 2024	Osoba/osoby odpowiedzialna/e za realizację zadania	Liczba osób objętych usługami (szacunkowa liczba)	Wymiar czasu/częstotliwość	Forma zajęć/trainingów/uług; indywidualne/grupowe	Przewidywane efekty
I.	Trening funkcjonowania w codziennym życiu			od stycznia do grudnia 2024		
1	Trening dbałości o wygląd zewnętrzny Uczestnicy będą nabywać i doskonalić umiejętności związanych z dbaniem o wygląd zewnętrzny.	Terapeuta/ opiekun	40	5 raz w tygodniu po 20 min	Zajęcia grupowe.	Uczestnicy naberą umiejętności dbania o czystość, dobór odzieży do okoliczności i pogody. Wyrobią nawyki dbania o swój estetyczny wygląd każdego dnia.
2	Trening nauki higieny Uczestnicy będą uczyć zasad codziennej higieny osobistej i podtrzymywać zdobyte umiejętności związane z właściwą higieną ciała.	Terapeuta/ opiekun	40	Codziennie od poniedziałku do piątku po 15 min.	Zajęcia indywidualne.	Uczestnicy będą potrafili samodzielnie lub z pomocą opiekuna dbać o higienę i toaletę ciała. Wyrobią nawyki systematycznego mycia i dezynfekcji rąk przed posiłkiem oraz po skorzystaniu z toalety.
3	Trening kulinarny Uczestnicy będą podtrzymywać zdobyte umiejętności związane ze zwiększeniem zaradności życiowej i samodzielności podczas	Terapeuta/ opiekun	40	Codziennie od poniedziałku do piątku po 2 godz.	Zajęcia grupowe z wykorzystaniem sprzętu kuchennego z zachowaniem środków bezpieczeństwa.	Uczestnicy będą potrafili samodzielnie lub w asyście terapeuty przygotować posiłek, nalewać płyny, wybierać właściwe produkty do przygotowania określonego posiłku. Dobierać, obsługiwać oraz dbać o sprzęt AGD, wybierać właściwe sztućce

	<p>przygotowywania i spożywania posiłków. Poznawać przepisy kulinarne, sposoby doboru i optymalnego wykorzystywania artykułów spożywczych, zasad zdrowego odżywiania się, obsługi sprzętu AGD itp.</p>					<p>i posługiwać się nimi, zmywać i wycierać naczynia oraz wstawiać naczynia do zmywarki, odstawić je na właściwie miejsce w szafkach. Poznają zasady prawidłowego przechowywania żywności, umiejętnie odczytywać daty przydatności produktów. Nauczą się jak należy podtrzymywać i pielęgnować tradycje świąteczne, poprzez udział i przygotowanie spotkania wielkanocnego i wigilijnego.</p>
4	<p>Trening umiejętności praktycznych</p> <p>Trening umiejętności praktycznych ma na celu nabycie podstawowych umiejętności przydatnych w codziennym życiu. Trening umiejętności praktycznych będzie obejmował: obsługę sprzętu AGD (pralki, żelazka, odkurzacza, czajnika elektrycznego, piekarnika, opiekacza, miksera itp.), dbania o kwiaty i ogródek, trening prasowania, trening konserwacji obuwia i odzieży oraz wykonywanie prac porządkowych w placówce i na terenie wokół ośrodka.</p>	<p>Terapeuta/ opiekun</p>	40	5 raz w tygodniu, po 30 min.	Zajęcia grupowe	<p>Uczestnicy będą potrafili samodzielnie lub w asyście terapeuty dbać o czystość i porządek w miejscach w których przebywają, nauczą się poszanowania sprzętów z których korzystają na co dzień. Będą potrafili samodzielnie lub z pomocą terapeuty dbać o porządek w placówce i wokół niej, dbać o kwiaty i warzywa w ogródku, zrobić pranie i prasowanie, wykonać proste prace naprawcze z wykorzystaniem sprzętów i narzędzi które znajdują się w placówce. Wzrośnie ich samodzielność w życiu codziennym. Oczekiwany efekt będzie przeniesienie tych nawyków do własnych gospodarstw domowych.</p>

5	<p>Trening gospodarowania własnymi środkami finansowymi</p> <p>Uczestnicy będą podtrzymywać i uczyć się nowych zdobytych umiejętności związanych ze zwiększeniem zaradności w gospodarowaniu własnymi środkami pieniężnymi. Podczas treningu budżetowego uczestnicy w dalszym ciągu poznawać będą wartość nominałów, orientacji w cenach danych produktów, planowania wydatkowania miesięcznego budżetu z uwzględnieniem zakupu żywności, opłacenia rachunków, nauka przemyślanych zakupów na raty.</p>	Terapeuta/ opiekun	40	2 raz w tygodniu: 45 min.	Zajęcia grupowe	Uczestnicy będą potrafili samodzielnie lub w asyście terapeuty rozpoznać nominały pieniężne, dokonywać drobnych zakupów, prawidłowo gospodarować własnym budżetem z uwzględnieniem opłat stałych, planować wydatki, orientować się w cenach, będą potrafili przygotować listę zakupów, poznają zasady udzielania kredytów oraz obsługiwać bankomat. Oczekiwanym efektem będzie wzrost motywacji do samodzielnego dokonywania zakupów i racjonalnego gospodarowania własnymi środkami pieniężnymi.
6	<i>Inne(jeśli są prowadzone) nie są prowadzone</i>					
II.	Trening umiejętności interpersonalnych i rozwiązywania problemów			od stycznia do grudnia 2024		

1	<p>Kształtowanie pozytywnych relacji uczestnika z osobami bliskimi, sąsiadami i innymi osobami w czasie zakupów, w środkach komunikacji publicznej, urzędach, instytucjach kultury</p> <p>Nawiązywanie i podtrzymywanie kontaktów społecznych, stosowanie się do odpowiedniego zachowania w miejscach publicznych, używanie form grzecznościowych.</p>	Terapeuta/ opiekun	40	2 razy w tygodniu: - poniedziałek - 45 min -piątek – 45 min.	Zajęcia grupowe	Uczestnicy naberą pozytywne relacje z osobami bliskimi i społecznością lokalną, nauczą się odpowiedniego zachowania w miejscach publicznych, posiadają umiejętność inicjowania i prowadzenia rozmowy, wzrośnie samoocena uczestników , wiary we własne siły i możliwości.
2	<p><i>Inne...</i> Zajęcia z pedagogiem</p> <p>Utrwalanie podstawowych sprawności potrzebnych w codziennym życiu np. rozpoznawanie i nazywanie dni tygodnia, miesięcy, pór roku, prawa i lewa strona, odczytywanie godzin na zegarze, liczenie. Rozwiązywanie problemów dnia codziennego.</p>	Pedagog	40	5 razy w tygodniu - poniedziałek po 4 godz. - od wtorku do piątku po 3,5 godz.	Zajęcia grupowe i indywidualne	Poprawa funkcjonowania społecznego uczestników. Zwiększenie poczucia własnej wartości. Nabycie umiejętności służących samodzielnemu życiu w otwartym środowisku.

III.	Trening umiejętności komunikacyjnych			od stycznia do grudnia 2024		
1	<p>W tym z wykorzystaniem alternatywnych i wspomagających sposobów porozumiewania się, w przypadku osób z problemami w komunikacji werbalnej zajęcia obejmują:</p> <ul style="list-style-type: none"> - kształtowanie, rozwijanie i utrzymywanie umiejętności komunikacyjnych uczestnika, przy jednoczesnym uwzględnieniu jego indywidualnych predyspozycji i możliwości, - rozwój umiejętności językowych, poszerzenie słownictwa, - naukę werbalnych i niewerbalnych sposobów komunikacji poprzez zwracanie uwagi na kontakt wzrokowy, wyraz twarzy, gestykulację, postawę ciała, głos, ton, 	Terapeuta zajęciowy / opiekun	10	2 razy w tygodniu: poniedziałek - 45 min piątek – 45 min.	Zajęcia grupowe / indywidualne	Uczestnicy naberą nowe kompetencje, podtrzymają lub rozwiną posiadane umiejętności w zakresie komunikacji z otoczeniem, rozpoznają komunikaty niewerbalne, gesty, mimikę, mowę ciała samodzielnie lub z pomocą terapeuty. Nauczą się porozumiewać z najbliższymi osobami i opiekunami, sygnalizować swoje potrzeby i zainteresowania, podejmować próby samodzielnego opowiadania, wyrażać własne myśli i uczucia, pokonywać bariery w porozumiewaniu się.

	-wykorzystanie gestów, symboli, znaków uzupełniających język mówiony - makaton -poznawanie gestów i symboli ułatwiających porozumiewanie. - korzystane z Mówika					
2	<i>Inne... brak</i>					
IV.	Trening umiejętności spędzania wolnego czasu			od stycznia do grudnia		
1	Trening rozwijania zainteresowań literaturą: Uczestnicy słuchają bądź czytają książki	Terapeuta/ opiekun	40	1 razy w tygodniu: piątek – 45 min.	Zajęcia grupowe	Uczestnicy rozwijają zainteresowania literaturą, sztuką. Słuchając bądź czytając książki i czasopisma, będą potrafili analizować przeczytane artykuły, chętniej sięgać po czasopisma lub korzystać z biblioteki.
2	Trening rozwijania zainteresowań audycjami radiowymi lub telewizyjnymi.	Terapeuci/ opiekun	40	1 razy w tygodniu: piątek – 45 min;	Zajęcia grupowe	Uczestnicy oglądając i słuchając różne audycje radiowo – telewizyjne nabędą umiejętność wyszukania swojego ulubionego programu.
3	Trening rozwijania zainteresowań Internetem Korzystanie z przeglądarki internetowej	Terapeuta/ opiekun	40	2 raz w tygodniu: środa – 45 min poniedziałek – 45 min.	Zajęcia grupowe	Uczestnicy będą potrafili bezpiecznie korzystać z Internetu , oglądać wybrane przez siebie programy, samodzielnie wyszukiwać potrzebne informacje, drukować niezbędne artykuły.
4	Udział w spotkaniach towarzyskich i kulturalnych	Terapeuta/ opiekun	40	okazjonalnie	Zajęcia grupowe	Uczestnicy poznają różnorodne i alternatywne sposoby spędzania czasu wolnego i nabędą umiejętności jego zagospodarowania. Zwiększą swoje

	Udział w imprezach zewnętrznych i wewnętrznych, wyjścia na wystawy, do kina, prelekcje, spotkania organizowane przez instytucje kulturalno – oświatowe.					uspołecznienie poprzez udział w zajęciach grupowych oraz korzystanie z oferty towarzysko – kulturalnej realizowanej w ŚDS i poza placówką.
V.	<p>Poradnictwo psychologiczne (krótki opis)</p> <p>Celem zajęć jest:</p> <ul style="list-style-type: none"> -rozwój osobisty uczestników oraz ich poprawa adaptacji społecznej, -rozwijanie podstawowych umiejętności potrzebnych do prawidłowego funkcjonowania w rodzinie i społeczeństwie, -udzielanie pomocy w radzeniu sobie z objawami choroby oraz wynikających z niej ograniczeń, -wsparcie dla rodzin i opiekunów uczestników. 	Psycholog	40	5 razy w tygodniu po 2 godz.	Zajęcia indywidualne i grupowe.	Uczestnicy otrzymają niezbędne wsparcie psychologiczne, ukierunkowywanie oraz pomoc w znalezieniu sposobów rozwiązywania pojawiających się w ich życiu problemów i konfliktów. Nabędą umiejętności radzenia sobie z objawami choroby. Poznają zasady radzenia sobie ze stresem, nauczą się skutecznej komunikacji interpersonalnej oraz zgodnej współpracy w grupie.
VI.	<p>Pomoc w załatwianiu spraw urzędowych (krótki opis)</p> <p>Uczestnicy wspierani przez pracowników załatwiają</p>	Terapeuta zajęciowy /pedagog/psycholog	40	Według potrzeb uczestników przez cały rok	Praca indywidualna.	Uczestnicy nabędą umiejętności funkcjonowania w życiu codziennym i będą potrafili załatwić swoje sprawy w różnych urzędach. Wzrośnie samodzielność w życiu codziennym.

	swoje sprawy urzędowe, wypełniają dokumenty, kierowani są do odpowiednich instytucji w celu uzyskania dofinansowań. Otrzymują wsparcie w pisaniu pism urzędowych i wypełnianiu wniosków.					
VII.	Pomoc w dostępie do niezbędnych świadczeń zdrowotnych	Terapeuta zajęciowy Opiekun/ pielęgniarka	40	W zależności od potrzeb uczestników przez cały rok	Praca indywidualna	Uzyskanie wsparcia i większej samodzielności podczas korzystania z usług medycznych
1	Uzgadnianie i pilnowanie terminów wizyt u lekarza Pomoc polega na rejestracji uczestników do lekarza rodzinnego i lekarzy specjalistów, pomoc w dopilnowaniu i ewentualnym dotarciu na umówioną wizytę.	Terapeuta Zajęciowy/ Pielęgniarka	40	W zależności od potrzeb uczestników przez cały rok	Praca indywidualna	Uczestnicy będą systematycznie korzystać ze wsparcia i starać się samodzielnie pilnować terminów wizyt lekarskich. Uzyskają wiedzę i kompetencje dotycząca zdrowia, będą dbali o swoje zdrowie i stosowali się do zaleceń lekarskich oraz korzystali z badań profilaktycznych.
2	Pomoc w zakupie leków Pomoc w uzyskaniu recepty, dowóz uczestników do apteki i ewentualne wykupienie leków.	Terapeuta Zajęciowy/ Opiekun/ Pielęgniarka	40	W zależności od potrzeb uczestników przez cały rok	Praca indywidualna	Uczestnicy będą mogli samodzielnie lub z pomocą opiekuna wykupić niezbędne leki.

3	Pomoc w dotarciu do jednostek ochrony zdrowia Zapewnienie dowozu uczestnikowi do danej placówki.	Terapeuta/ Opiekun	40	W zależności od potrzeb uczestników przez cały rok	Praca indywidualna	Ułatwienie uczestnikowi dotarcia do jednostek ochrony zdrowia.
VIII.	Niezbędna opieka					
1	w tym dla uczestników z niepełnosprawnościami sprzężonymi lub spektrum autyzmu, którzy posiadają orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności wraz ze wskazaniem konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji	Terapeuta Zajęciowy/ Opiekun/Pedagog/ Fizjoterapeuta	19	5 x w tygodniu	Zajęcia indywidualne i grupowe	Uzyskają wsparcie podczas prowadzenia treningów i zajęć oraz pomoc w przemieszczaniu się w placówce. Uzyskają pomoc pedagogiczną i fizjoterapeutyczną. Poprawa sprawności psychofizycznej i społecznej osób z niepełnosprawnością sprzężoną i autyzmem.
2	<i>Inne...</i> terapia ruchowa - zajęcia z pedagogiem - zapewnienie niezbędnej opieki, - pomoc w zaspokajaniu podstawowych potrzeb, w tym potrzeby poczucia bezpieczeństwa i przynależności,	Terapeuta Zajęciowy/ Opiekun/Pedagog/ Fizjoterapeuta	19	5 x w tygodniu	Zajęcia indywidualne i grupowe	Uzyskają wsparcie podczas prowadzenia treningów i zajęć oraz pomoc w przemieszczaniu się w placówce. Uzyskają pomoc pedagogiczną i fizjoterapeutyczną.. Poprawa sprawności psychofizycznej i społecznej osób z niepełnosprawnością sprzężoną i autyzmem.

	<ul style="list-style-type: none"> - dążenie do zwiększenia możliwości uczestnictwa w codziennych aktywnościach, uspołecznianie, wpajanie zasad, kształtowanie prawidłowych postaw społecznych, - wspieranie komunikacji niewerbalnej, poprzez korzystanie z tabletów - bezpieczeństwo uczestników w czasie dowozu i odwozu. 					
IX.	Terapia ruchowa			od stycznia do grudnia		
1	<p>Zajęcia sportowe (opis form)</p> <p>Prowadzone są ćwiczenia korekcyjne i ogólnousprawniające w formie gimnastyki w sali terapii ruchowej.</p>	Fizjoterapeuta	40	2 razy w tygodniu 5 godz.	Zajęcia grupowe	Uczestnicy poprawią sprawność fizyczną i podtrzymają kondycję. Rozładują napięcie nerwowe, mają motywację do dbania o własne zdrowie. Podnoszenie ogólnej sprawności fizycznej uczestników oraz rozwijanie zdolności motorycznych i koordynacji ruchowej,
2	<p>Turystyka i rekreacja (zakres, forma)</p> <ul style="list-style-type: none"> -korzystanie z imprez okolicznościowych organizowanych na terenie naszej gminy, -korzystanie ze spotkań plenerowych, 	Terapeuta Zajęciowy/ Opiekun/Fizjoterapeuta	40	Okazjonalnie i planowo zgodnie z harmonogramem imprez	Zajęcia grupowe.	Uczestnicy doświadczą pozytywnych emocji i satysfakcji z przebywania i poznawania nowych miejsc, zdobędą wiedzę na temat racjonalnego i efektywnego korzystania z czasu wolnego, rozwiną własne zainteresowania i będą zmotywowani do aktywności.

	-przejażdżki rowerowe na pobliski akwen wodny, do lasu, -wycieczki turystyczno – krajoznawcze.					
3	<i>Inne:</i> Zajęcia taneczne - aktywizacja podniesienie nastroju, rozwijanie, umiejętności - zajęcia taneczno-rytmiczne z wykorzystywaniem własnego ciała. - zabawy taneczne, nauka podstawowych kroków tanecznych	Instruktor tańca	40	raz w tygodniu wtorek – 4 godz.	Zajęcia grupowe	Dzięki tym zajęciom uczestnik będzie wprowadzony w stan odprężenia, lepszego samopoczucia fizycznego i psychicznego. Stymulowanie różnych sfer aktywności uczestników, poprawa nastroju, odreagowanie napięć, poprawa relacji z członkami grupy.
X.	Całodobowe wyżywienie dla uczestników skierowanych na pobyt całodobowy (krótki opis) Dom nie zapewnia miejsc całodobowych.					
XI.	Umożliwienie uczestnikom skierowanym na pobyt dzienny spożywania gorącego posiłku (krótki opis) Gorący posiłek przygotowywany jest przez Restauracje	Terapeuta Zajęciowy/ Opiekun	40	Ciepłe posiłki wydawane są codziennie	Podczas wydawania przygotowanych posiłków grupa dyżurująca na kuchni pod nadzorem terapeuty nakrywa do stołów, parzy herbatę, sprząta i dezynfekuje stołórkę i kuchnię. Wstawiają naczynia do zmywarki,	Uczestnicy będą wiedzieli gdzie w kuchni znajdują się naczynia, których sztuców używać się do danej potrawy. Będą potrafili bezpiecznie korzystać ze sprzętu znajdującego w kuchni, dbać o porządek i higienę w miejscu spożywania posiłków. Mają możliwość spożycia ciepłego posiłku podczas pobytu w placówce.

	„Różany Gościniec” w formie cateringu.				następnie umyte odstawiają we właściwe miejsca w segmencie kuchennym. Ponadto omawiany jest sposób przygotowania danej potrawy.	
XII.	Inne formy postępowania przygotowujące do uczestnictwa w warsztatach terapii zajęciowej lub podjęcia zatrudnienia w tym w warunkach pracy chronionej na przystosowanym stanowisku pracy.					
1	Terapia zajęciowa w sds prowadzona jest terapia zajęciowa w następujących pracowniach: ➤ pracownia botaniczno- zoologiczna: -nauka nabywania umiejętność posługiwania się narzędziami ogrodniczymi, - nauka przygotowywania donic i gruntu pod zasiew nasion kwiatów i ziół, praktyczna nauka wysiewania. –	Terapeuta Zajęciowy / Opiekun	8	5 razy w tygodniu (6 godzin dziennie)	Zajęcia grupowe	Zajęcia na pracowniach zmobilizują uczestników do twórczego myślenia, działania i wysiłku, dadzą możliwość uczestnikom wyrażania swoich uczuć, rozwiną zdolności artystyczne, poznawania nowych metod i technik pracy. Pozwolą rozwijać swoje pasje i odkrywać w sobie nowe talenty. Wzrośnie samoocena uczestników, wiara we własne siły i możliwości. Stymulowanie działań uczestników w celu osiągnięcia jak największej samodzielności w kwestii umiejętności praktycznych najczęściej wykorzysta- wanych w życiu codziennym. Segregują w odpowiedni sposób odpady i potrafią zadbać o czystość. Posiadają wiedzę i umiejętności potrzebne do

<ul style="list-style-type: none"> -ćwiczenie umiejętności i przypomnienie podstawowych zasad opieki nad roślinami doniczkowymi i rabatowymi. - przypominamy sobie również zasady dotyczące prawidłowego segregowania śmieci. - zapoznanie z przepisami bhp, obowiązującymi w pracowni. -nabycie/wzrost umiejętności w zakresie technik i organizacji pracy. właściwe organizowanie sobie miejsca pracy. -opracowanie harmonogramu pracy w pracowni z uwzględnieniem wyjazdów po pożywienie siano i trociny dla zwierząt. - nauka opieki nad zwierzętami znajdującymi się w śds. -dbanie o sprzęt służący do odśnieżania. - nauka dbania o obejście wokół domu, odśnieżanie 					<p>opieki nad kwiatami doniczkowymi i zwierzętami również tymi znajdującymi się na terenie ŚDS. Potrafią posługiwać się narzędziami ogrodniczymi. Wyuczenie nawyku odpowiedzialności za porządek i zwierzęta. Uwrażliwienie na piękno natury. Umiejętność organizacji pracy w ogrodzie</p>
---	--	--	--	--	--

2	<p>➤ pracownia krawiecko-rękodzieła</p> <ul style="list-style-type: none"> - zapoznanie z przepisami bhp, obowiązującymi w pracowni. - kolorowe serduszka walentynkowe z materiałów z roślinnymi motywami, - przygotowanie serduszek i karteczek do poczty walentynkowej, - przeróbki i prace na potrzeby ośrodka, - torby z filcu z motywem kwiatowym, - kwiatowe siateczki, - kompozycje jesienne, - nauka krojenia według wykroju i nauka posługiwania się nożycami, - nauka szycia ręcznego i przyszywania guzików, - pogotowie krawieckie. wykonanie przeróbek dla uczestników, - kwiatuskowe przytulanki i misie, -kompozycje „dary jesieni”, - stroiki na boże narodzenie i choinki, -nauka pakowania prezentów, 	<p>Terapeuta Zajęciowy / Opiekun</p>	8	5 razy w tygodniu (6 godzin dziennie)	Zajęcia grupowe	<p>Ćwiczenie umiejętności współpracy w grupie, nauka posługiwania się przyborami linijką radełkiem cyrklelem</p> <ul style="list-style-type: none"> - kształtowanie poczucia sprawstwa - kształtowanie umiejętności stosowania zwrotów grzecznościowych - zwracanie uwagi na bezpieczeństwo i zasady bhp w pracowni i poza nią - rozwijanie i kształtowania zainteresowań z zakresu szycia ręcznego - ćwiczenie umiejętności szycia ścięciem fastrygowym, za igłą, ścięciem okrętowym i krzyżykowym - rozwijanie i ćwiczenie w nawijaniu nici na maszynę -kształtowanie poczucia estetyki i dokładności - rozwijanie i ćwiczenie umiejętności odmierzania i posługiwania się miarą krawiecką - rozwijanie i ćwiczenie umiejętności układania wykrojów na materiale - rozwijanie i ćwiczenie umiejętności dopasowywania nici do materiału -rozwijanie i ćwiczenie krojenia materiału według wykroju -rozwijanie i ćwiczenie umiejętności rozróżniania materiałów: tkaniny, dzianiny, włóknin - kształtowanie pojęć miłe, ciepłe, szorstkie, śliskie, gładkie, - ćwiczenie i rozwijanie umiejętności przewijania nici z małej szpulki na
---	--	--	---	--	-----------------	--

	<ul style="list-style-type: none"> - kolorowe etui na smartfon, - poszewki na poduszki z motywami roślinnymi, tematy dodatkowe: układanie puzzli, układanie kompozycji z kolorowych koralików, układanie kolorowych konstrukcji ze sklejki, „memory” - rozwijanie pamięci.					dużą - rozwijanie i ćwiczenie umiejętności przyszywania guzików do materiału - kształtowanie umiejętności dobierania kolorów - ćwiczenie koordynacji wzrokowo ruchowej - ćwiczenie cierpliwości - rozwijanie i ćwiczenie umiejętności zdejmowania miary klientowi, kształtowanie umiejętności odpowiedniego zachowania podczas przymiarki - rozwijanie i ćwiczenie umiejętności rozróżniania wszystkich narzędzi i przyborów pracowni oraz nazywania ich np. maszyna żelazko, deska do prasowania, nożyce, igły, szpilki, nici, radełko, miara, fastryga.
3	➤ pracownia komputerowo-fotograficzna: -realizacja poszczególnych tematów, rozwijanie umiejętności: - zapoznanie z przepisami bhp, obowiązującymi w pracowni. - obsługa myszki, - obsługa klawiatury, - obsługa stacji roboczej i ekranu (włączanie, wyłączanie), - obsługa wyszukiwarek	Terapeuta Zajęciowy / Opiekun	8	5 razy w tygodniu (6 godzin dziennie)	Zajęcia grupowe	Uczestnicy potrafią samodzielnie włączyć komputer, włączyć Internet, wyszukać informacje związane z ogrodnictwem, wyszukać i znaleźć portal, blog, wejść na forum internetowe, poprowadzić rozmowę z innym użytkownikiem, wejść na swoją pocztę i napisać list do innych uczestników zmieniając kolor pisma, wielkość, format, załączyć plik do wysyłanej wiadomości, potrafi znaleźć portal z grami i wybrać swoją ulubioną grę, następnie grać w nią i przejść parę poziomów trudności, potrafi włączyć program graficzny i narysować obrazek zmieniając

	internetowych, - przeglądanie witryn internetowych,					parametry - grubość pędzla, kolor , kształt, potrafi włączyć film i go obejrzeć - zmienić parametry jak głośność dźwięku, jakość obrazu.
	-obsługa poczty i wysyłanie maili, - obsługa programów graficznych, -obsługa konsoli, - obsługa gier, -wyszukiwanie tematów związanych z ogrodnictwem szeroko pojętym, -wyszukiwanie tematów jak dbać o rośliny, - korzystanie z forów, blogów internetowych o ogrodnictwie, - nauka obsługi aparatu fotograficznego i cyfrowej obróbki zdjęć -prowadzenie kroniki domu. zaplanowane tematy będą realizowane w zależności od potrzeb i możliwości uczestników.					
4	pracownia majsterkowicza -stolarska realizacja poszczególnych tematów: - zapoznanie z zasadami bhp i regulaminem	Terapeuta Zajęciowy / Opiekun	8	5 razy w tygodniu (6 godzin dziennie)	Zajęcia grupowe	Posługują się narzędziami (piła ręczna, packa szlifierska, wiertarka), - znają pojęcia wkręt, kołek, - zwracają uwagę na niebezpieczeństwo związane z prądem elektrycznym,

pracowni
majsterkowicza –
stolarskiej.
omówienie regulaminu
i zasad bhp.
-wykonanie labiryntu fauna
ze sklejki, klocków
drewnianych,
malowanie, szlifowanie
elementów,
- wykonanie prac z okazji
walentynek - wypalanie
serc na krążkach z
brzozy,
-wykonanie pojemników
z desek palet, skrzynek
dekoracyjnych do
ogrodu: cięcie, klejenie,
szlifowanie, opalanie,
[krę [] i [], wi [] [] i [] [];
-przygotowanie ozdób
wielkanocnych ze
sklejek, desek
(kurczaki, ptaki ,zające,
pisanki): wyrzynanie,
klejenie
- wykonanie doniczek do
ogrodu z elementów
drewnianych, krzesł:
montaż, wkręcanie,
cięcie, malowanie
-wyrzynanie, cięcie,
klejenie elementów
sklejki, płyty pilśniowej.
-przygotowanie

zachowują szczególną ostrożności pod-
czas pracy,
- rozwijają sprawność manualną,
-wzmacniają koordynację wzrokowo ru-
chową,
- doskonalenie orientacji wzrokowo ru-
chowej,
- rozwijają swoje zainteresowania,
- zwiększają precyzję ruchów,
- kształtują relacji interpersonalnej,
- wzmacniają poczucie własnej wartości,
- poznają różnego rodzaju materiały nie
tylko stolarskie możliwe do wykorzy-
stania w procesie tworzenia,
- rozumieją istotę samodzielności oraz od-
powiedzialności za zlecone
zadanie,
- znają termin prąd, napięcie,
- kształtują poczucia sprawstwa,
- są uświadomieni na pomoc słabszym od
siebie,
- kształtują prawidłowe wzorce zachowa-
nia,
- stymulowanie ogólnego rozwoju emo-
cjonalnego – fizycznego –
psychicznego,
- są gotowi zadań o różnym stopniu trud-
ności,
- posiadają poczucia własnej wartości,
podwyższają swoją samoocenę

<p>świeczników, dekoracji jeże wiewiórki, krążki brzozowe jesienne inspiracje, - montaż budek lęgowych, karmników do ogródka z desek, szlifowanie, klejenie elementów, skręcanie -wyrzynanie szablonów domków z drewna, klejenie, cięcie sklejki. -wykonanie ozdób bożonarodzeniowych ze sklejki – renifery, koniki, wiewiórki, choinki, śnieżki; wyrzynanie elementów, szlifowanie, wiercenie; zaplanowane tematy będą realizowane w zależności od potrzeb i możliwości podopiecznych. ich kolejność może ulec zmianie.</p>				
--	--	--	--	--

5	<p>pracownia kulinarna</p> <ul style="list-style-type: none"> - zapoznanie z przepisami bhp, obowiązującymi w pracowni. nauka przygotowywania potraw : zup, drugiego dania, dań jednogarnkowych, kanapek. - nauka przygotowania ciepłych i zimnych napoi, - nauka higieny pracy podczas przygotowania posiłków, - nauka kulturalnego zachowania się przy stole : nauka prawidłowego posługiwania się sztućcami, nauka odpowiedniej dekoracji stołu i potraw, nauka serwowania potraw, nabywanie umiejętności związanych z przygotowaniem potraw na specjalne okazje - boże narodzenie, Wielkanoc - nauka gotowania dań podtrzymujących tradycje świąteczne. - uczestnicy zajęć nabywają umiejętność samodzielnego obsługiwania drobnego sprzętu AGD. 	Terapeuta Zajęciowy / Opiekun	8	5 razy w tygodniu (6 godzin dziennie)	Zajęcia grupowe	<p>Uczestnicy potrafią korzystać z przepisów kulinarnych, samodzielnie lub z pomocą terapeuty przygotowują posiłki, kanapki ,zupy, dania jednogarnkowe, drugie dania w zależności od indywidualnych możliwości poszczególnych osób. Potrafią dobierać odpowiednią dietę, układać jadłospis, wybierać odpowiednie produkty. Nie mają problemu z posługiwaniem się sztućcami, potrafią zmywać, sprzątać po posiłkach, zadbać o czystość pomieszczeń w których posiłki były przygotowane. Są zaznajomieni ze sposobami przechowywania żywności. Pielęgnują tradycje świąteczne poprzez przygotowanie tradycyjnych potraw. Uczestnicy potrafią stosować zioła do odpowiednich potraw, potrafią także rozpoznać kwiaty jadalne.</p>
---	--	-------------------------------------	---	--	-----------------	--

	- zgodnie z tematyką roku "pamiętajcie o ogrodach"- zapoznajemy się z ziołami stosowanymi w poszczególnych popularnych potrawach, korzystamy z gotowych mieszanek a także tworzymy własne kompozycje.					
XIII.	<p>Usługi transportowe (krótki opis)</p> <p>ŚDS typ B posiada do dyspozycji własny samochód, który zapewnia usługi transportowe uczestnikom. Każdego dnia uczestnicy są dowożeni na zajęcia z miejsca zamieszkania i odwożeni do domu po zajęciach. W czasie dowozów i odwozów uczestników zapewniona jest opieka. Wynajmujemy również drugi bus do przewozu uczestników</p>	Kierowca / Opiekun	21	5 razy w tygodniu Od pon. do piątku rano od 6.00 – 9.00 popołudniu od 14.30-17.00	Usługa transportu świadczona jest codziennie.	Uczestnicy każdego dnia mają możliwość dotarcia do placówki i korzystania z proponowanych zajęć i treningów.
XIV.	<p>Szkolenie kadry</p> <p>Szkolenia zewnętrzne i wewnętrzne</p>	Kierownik/ Terapeuta Zajęciowy/ Opiekun	23	Zgodnie z potrzebami, co najmniej raz na 6 miesięcy.	Szkolenia grupowe i indywidualne.	Pracownicy podnoszą swoje kompetencje, umiejętności, zdobywają wiedzę, są na bieżąco ze zmianami wprowadzanymi i obowiązującymi w placówkach. Integrują się i potrafią pracować w zespole.

XV.	Spotkania ZWA	Kierownik/ Terapeuci Zajęciowy / Opiekun/ Psycholog	12	Zespół wspierająco – aktywizujący spotyka się w zależności od potrzeb, jednak nie mniej niż 2 razy w ciągu roku.	Spotkania grupowe - omówienie indywidualnych planów wspierająco – aktywizujących, osiągniętych rezultatów a także ewentualnej modyfikacji ich.	Dzięki spotkaniom zespołu wspierająco – aktywizującego pracownicy posiadają bieżące informacje dotyczące uczestników, ich funkcjonowania, osiągnięć i rozwoju.
XVI.	Współpraca ŚDS z innymi instytucjami (jakimi – wskazać) Współpraca z władzami samorządowymi, organizacjami i instytucjami tj: ośrodkami pomocy społecznej, PCPR, PUP, WUP, RCKK, ZUS, KRUS, MCPS, biblioteka publiczna, kościół, szkoły.	Kierownik/ Z-Ca Kierownika Terapeuta Zajęciowy/ Opiekun	40	W zależności od potrzeb i okazji.	Zajęcia grupowe.	Dzięki aktywnemu udziałowi w życiu lokalnym i społecznym uczestnicy nabędą umiejętność funkcjonowania w życiu codziennym, mają możliwość zintegrowania się z lokalną społecznością, poznać przedstawicieli władz lokalnych i instytucji.
XVII.	Zajęcia klubowe (dni, godziny) Nie ma osób zainteresowanych zajęciami klubowymi					
XVIII.	Organizowanie imprez zgodnie z harmonogramem rocznym ZAŁĄCZNIK NR 2	Kierownik/ Z- Ca Kierownika Terapeuta Zajęciowy / Opiekun	40	Zgodnie z przyjętym harmonogramem	Zajęcia grupowe.	Dzięki możliwości udziału w życiu lokalnym i społecznym uczestnicy mają możliwość zintegrować się z grupą, lokalną społecznością, poznać różne formy spędzanie wolnego czasu, poznać nowe ciekawe miejsca, odkrywać piękno naszych okolic. Wzrosnie samodzielność w życiu codziennym.

<p>XIX.</p>	<p>Kierunki dalszego rozwoju lub inne fakultatywne usługi (opis)</p> <ul style="list-style-type: none"> -wprowadzenie nowych form wsparcia i rodzajów zajęć w celu zainteresowania uczestnictwem w zajęciach zorganizowanych, rozwijanie. -budowanie właściwych relacji z otoczeniem społecznym w celu wzrostu świadomości i akceptacji społeczności lokalnej na temat osób niepełnosprawnych; -szkolenia pracowników doskonalące ich warsztaty metodyczne; -wyposażenie placówki w nowy sprzęt ułatwiający pracę oraz urozmaicający ofertę zajęć terapeutycznych; -aktywizacja uczestników ŚDS w środowisku lokalnym. -doprowadzenie w miarę możliwości do życiowego usamodzielnienia osób z zaburzeniami psychicznymi oraz ich 	<p>Kierownik/ Z-Ca Kierownika/ Terapeuta Zajęciowy/ Opiekun/ Psycholog</p>	<p>40</p>		<p>Środowiskowy Dom Samopomocy pozbawiony jest barier architektonicznych i jest w pełni wyposażony. Spełnia wymagane standardy zawarte w Rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2010 r w sprawie środowiskowych domów samopomocy.</p>	<p>Osoby z niepełnosprawnością intelektualną po skończeniu nauki w obszarze szkolnictwa specjalnego mają do minimum ograniczone możliwości dalszego rozwoju społecznego. Znaczna część tych osób skazana jest na pozostawienie w swoich domach rodzinnych, co oznacza powolną degradację społeczną, dlatego staramy się na bieżąco rekrutować uczestników do naszego domu i zapewniać im formy wsparcia i możliwość rozwoju społecznego i emocjonalnego.</p>
--------------------	---	--	-----------	--	---	--

<p>integracji ze środowiskiem.</p> <p>-odbudowanie i podtrzymanie u osób zagrożonych wykluczeniem społecznym umiejętności uczestnictwa w życiu społecznym i pełnienia ról społecznych w domu, życiu prywatnym i społecznym.</p> <p>-wzrost u uczestników kompetencji w zakresie:</p> <p>-samoobsługi i zaradności życiowej,</p> <p>-współdziałania i funkcjonowania w grupie, udoskonalenia podstawowych procesów psychicznych (koncentracji i uwagi, rozwoju wyobraźni, wypracowania staranności i precyzji w działaniu, cierpliwości, uważności na drugiego człowieka, spostrzegawczości w obszarze zjawisk otaczających, kojarzenia i tworzenia w percepcji rozwoju psychomotorycznego)</p>					
--	--	--	--	--	--

Załącznik nr 1

**RAMOWY TYGODNIOWY PLAN ZAJĘĆ
W ŚRODOWISKOWYM DOMU SAMOPOMOCY typ B w 2024 roku**

6.00-9.00

- Dowóz uczestników z domów

7.00-9.00

- Czas organizacyjny
- Spotkania społeczności, śniadanie
- Przygotowanie się do zajęć w pracowniach
- Konsultacje zespołu wspierająco-aktywizującego

8.00-16.00

- Indywidualne i grupowe zajęcia dodatkowe
- Konsultacje psychologiczne i pedagogiczne
- Terapia indywidualna i grupowa
- Treningi

8.00-14.00

- Terapia zajęciowa w pracowniach

13.45-14.15

- Przygotowanie do obiadu
- Spożywanie gorącego posiłku
- Prace porządkowe po obiedzie

14.00-16.00

- Treningi
- Zajęcia indywidualne i w grupach : relaksacja, rozwijanie zainteresowań
- Konsultacje zespołu wspierająco-aktywizującego
- dokumentacja uczestników
- prace porządkowe na terenie ŚDS

14.00-17.00

- Wyjścia i odwóz uczestników z ŚDS do domów

HARMONOGRAM PLANOWANYCH ZADAŃ, IMPREZ OKOLICZNOŚCIOWYCH I SPOTKAŃ NA ROK 2024

STYCZEŃ

- 1) Bal karnawałowy w ŚDS typ B
- 2) Urodziny uczestników
- 3) Wyjścia/wyjazdy/wycieczki – według otrzymywanych zaproszeń, ofert, zgłaszanych i zauważonych potrzeb oraz możliwości ŚDS (w zależności od sytuacji epidemiologicznej).
- 4) Dzień Babci i Dziadka
- 5) Światowy Dzień Braille'a (4 stycznia)
- 6) Wyjście do Kina
- 7) Udział w Konkursie Kolęd i Pastorałek (9 stycznia)
- 8) Gramy RAZEM – 32 Finał Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy
- 9) Tydzień z Kulturą Romską

LUTY

- 1) Tłusty Czwartek/Ostatki.
- 2) Dzień Pozytywnego Myślenia (2 luty)
- 3) Międzynarodowy Dzień Listonoszy i Doręczycieli Przesyłek (16 luty)
- 4) Światowy Dzień Organizacji Pozarządowych (27 luty)
- 5) Walentynki – poczta walentynkowa.
- 6) Wyjścia/wyjazdy/wycieczki – według otrzymywanych zaproszeń, ofert, zgłaszanych i zauważonych potrzeb oraz możliwości ŚDS (w zależności od sytuacji epidemiologicznej).
- 7) Urodziny uczestników
- 8) Tydzień z Kulturą Włoską

MARZEC

- 1) „Dzień Kobiet”- organizacja spotkania okolicznościowego w ŚDS.
- 2) Międzynarodowy Dzień Wózka Inwalidzkiego (1 marca)
- 3) Obchody Światowego Dnia Zespołu Downa (21 marca)
- 4) Światowy Dzień Słuchu (3 marca)
- 5) Dzień Stolarza – 19 marca / warsztaty

- 6) Obchody Pierwszego Dnia Wiosny.
- 7) Urodziny uczestników.
- 8) Wycieczka integracyjna.
- 9) Warsztaty kulinarne
- 10) Międzynarodowy Dzień Teatru (27 marca)
- 11) Tydzień z Kulturą Japońską

KWIECIEŃ

- 1) Dni Autyzmu.
- 2) Międzynarodowy Dzień Tańca (29 kwietnia)
- 3) Urodziny uczestników.
- 4) Światowy Dzień Sportu (6 kwietnia)
- 5) Dzień Czekolady (12 kwietnia)
- 6) Światowy Dzień Sztuki (15 kwietnia)
- 7) Świąteczne przygotowania z okazji Świąt Wielkiej Nocy (własnoręczne wykonywanie zaproszeń, stroików dla rodzin uczestników i gości), tworzenie kartek świątecznych, wykonywanie świątecznych stroików na stół i dekoracji ściennych.
- 8) Kiermasz Wielkanocny Prezydenta Miasta Radomia.
- 9) Kiermasz Wielkanocny w Galerii Handlowej Feniks.
- 10) Spotkanie Wielkanocne (integracja uczestników , ich rodzin i zaproszonych gości podczas uroczystego śniadania).
- 11) Tydzień ze sportem

MAJ

- 1) Rocznica Konstytucji 3 Maja i Święto Polskiej Flagi, rola symboli narodowych- patriotyczne, warsztaty o charakterze edukacyjnym.
- 2) Urodziny uczestników.
- 3) Dzień Garncarza (4 maja) warsztaty
- 4) Dzień Walki z dyskryminacją osób niepełnosprawnych – 5 maja
- 5) Międzynarodowy Dzień Pielęgniarek (12maja)
- 6) Światowy Dzień Pszczół (20 maja)
- 7) Majówka – piesza wycieczka, wspólne ognisko, gry i zabawy na wolnym powietrzu, warsztaty fotograficzne w plenerze.
- 8) Dzień Matki – przygotowanie upominków i poczęstunku.
- 9) Światowy Dzień Schizofrenii (24 maja)
- 10) Tydzień Zdrowia Psychicznego

CZERWIEC

- 1) Udział w regatach kajakowych.
- 2) Radomskie Obchody Dni Godności Osób Niepełnosprawnych – impreza integracyjna.
- 3) VI Mazowiecki Festiwal Twórczości Osób z Niepełnosprawnością Intelektualną „TACY SAMI” (7 czerwca)
- 4) Pokaz Mody Osób z Niepełnosprawnością Intelektualną (8 czerwca) impreza integracyjna organizowana przez nasze Stowarzyszenie na Rzecz Osób Niepełnosprawnych RAZEM
- 5) Spartakiada Osób Niepełnosprawnych. Przygotowanie i organizacja imprezy. Wizyta gości z innych ŚDS.
- 6) Urodziny uczestników.
- 7) Zajęcia na powietrzu: gry sportowe, wyjazdy nad wodę, relaks.
- 8) Udział w Przeglądzie Twórczości Artystycznej Osób z Niepełnosprawnością „Podkasana Muza – Drzewica 2024”

LIPIEC

- 1) Wycieczki integracyjno-społeczna.
- 2) Międzynarodowy Dzień Owoców (1 lipca)
- 3) Światowy Dzień Imprezy - 12 lipca.
- 4) Międzynarodowy Dzień Rock and Roll (13 lipca)
- 5) Zajęcia w plenerze: spacer, wycieczka piesza, zajęcia fotograficzne, plastyczne, gry i zabawy na wolnym powietrzu.
- 6) Hortiterapia – zajęcia ogrodnicze w ogrodzie sensorycznym
- 7) Urodziny uczestników.
- 8) Wyjścia do kawiarni, kina, restauracji.
- 9) Zajęcia w plenerze: spacer, wycieczka piesza, wycieczka na basen, wycieczka nad wodę, zajęcia fotograficzne, plastyczne, gry i zabawy na wolnym powietrzu.
- 10) Warsztaty Botaniczne
- 11) Międzynarodowy Dzień Przyjaźni (30 lipca)
- 12) Tydzień z Tańcem

PRZERWA WAKACYJNA W ŚDS TYP B OD 2.08-16.08.2024 r.

SIERPIEŃ

- 1) Dzień Pamięci Powstania Warszawskiego (1 sierpnia)
- 2) Hortiterapia– zajęcia ogrodnicze w ogrodzie sensorycznym
- 3) Urodziny uczestników.
- 4) Zajęcia w plenerze: spacer, wycieczka piesza, wycieczka na basen, wycieczka nad wodę, zajęcia fotograficzne, plastyczne, gry i zabawy na wolnym powietrzu.
- 5) Wycieczka integracyjna na przełomie sierpnia i września

WRZESIEŃ

- 1) Dzień Komabatanta (1 września)
- 2) Hortiterapia – zajęcia ogrodnicze , prace porządkowe na terenach zielonych wokół ŚDS.
- 3) Urodziny uczestników.
- 4) Mazowiecka Spartakiada dla osób z niepełnosprawnością 2024
- 5) Światowy Dzień Pozyskiwania Talentów (4 września)
- 6) Światowy Dzień Pierwszej Pomocy – 10 września
- 7) Światowy Dzień Fryzjera (16 września) warsztaty
- 8) Dzień Chłopaka
- 9) Dzień Języka Migowego- 23 września
- 10) Tydzień Turystyki Lokalnej

PAŹDZIERNIK

- 1) Wyjście na Marsz Integracyjny im. biskupa Jana Chrapka.
- 2) Warsztaty Kulinarne
- 3) Obchody 20-lecia Stowarzyszenia na Rzecz Osób Niepełnosprawnych RAZEM w Sali Koncertowej Urzędu Miejskiego (4 października)
- 4) Światowy Dzień Poczty i Znaczk Pocztowego (9 października)
- 5) Światowy dzień Białej Łaski (15 październik)
- 6) Wyjście do Teatru
- 7) Dzień Zdrowia Psychicznego (10 października)spotkania z psychologiem, pedagogiem).
- 8) Międzynarodowy Dzień Zwierząt, połączony z wyjściem do schroniska (4 października)
- 9) Urodziny uczestników.
- 10) Warsztaty krawieckie
- 11) Jesienne prace w ogrodzie przy Domu.

12) Tydzień Świadomego Dbania o Środowisko.

LISTOPAD

- 1) „Pamiętajmy o najbliższych” – Święto Zmarłych i Zaduszki – wyjście na cmentarz.
- 2) Udział w obchodach Święta Niepodległości.
- 3) Światowy Dzień Mózgowego Porażenia Dziecięcego (6 listopada)
- 4) Europejski Dzień Zdrowego Jedzenia i Gotowania (8 listopada)
- 5) Wyjście do kina, teatru
- 6) Urodziny uczestników.
- 7) „Andrzejki”, zabawa taneczna, wróżby andrzejkowe w Restauracji „Różany Gościniec”.
- 8) Warsztaty komputerowo-fotograficzne
- 9) Tydzień z kulturą Meksykańską

GRUDZIEŃ

- 1) Mikołajki w Naszym Domu (wyjście integracyjne).
- 2) Przygotowania do Świąt Bożego Narodzenia (samodzielne wyrabianie i pieczenie świątecznych pierników, wykonanie zaproszeń dla gości na spotkanie wigilijne, tworzenie kartek świątecznych, wykonanie stroików i dekoracji ściennych, przygotowanie świątecznych upominków dla gości, uroczyste spotkanie opłatkowe).
- 3) Międzynarodowy Dzień Osób Niepełnosprawnych (3 grudnia).
- 4) Kiermasz Świąteczny w Urzędzie Miejskim, Galerii Feniks.
- 5) Jarmark Bożonarodzeniowy na Placu Corazziego.
- 6) Dzień Wolontariusza – 5 grudnia
- 7) Warsztaty fotograficzno-komputerowe
- 8) Urodziny uczestników.

Uczestnicy ŚDS typ B podzieleni są na 5 stałych grupy. Grupy zmieniają pracownię co 6 miesięcy i na każdej pracowni terapeuta prowadzi zajęcia według ustalonego tygodniowego harmonogramu pracy odpowiednio do rodzaju grupy.

Załączniki do planu pracy:

Załącznik nr 1 – tygodniowy harmonogram pracy w ŚDS

Załącznik nr 2 – harmonogram planowanych imprez, spotkań okolicznościowych dla uczestników ŚDS w Radomiu w 2024r

Sporządził : Dagmara Janas

31.01.2024 r. Dagmara Janas
data i podpis dyrektora/ kierownika jednostki